

P / 7 3 8 5 3 3 2

KABINET DIREKTORA

88000 Mostar, Dubrovačka bb.
Tel. +387 36 445 670
Fax.+387 36 445 693
e-mail:ured.direktora@fzmiopio.ba
71000 Sarajevo, Ložionička broj 2.
Tel. +387 33 723 125
Fax.+387 33 723 200

BROJ: FZ1/3-4-7-677-4/23
Sarajevo, 13.12.2023 godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
PREDSTAVNIČKI DOM
Kabinet sekretara

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno:	18 - 12 - 2023		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05h-02-462	/23		

PREDMET: Odgovor na upit, dostavlja se

Veza: Vaš akt, broj: 05/1-02-462/23 od 29.11.2023. godine

Poštovani,

Uvaženi zastupnik Slaven Raguž, na 7. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj dana 28.11.2023. godine, postavio je zastupničko pitanje koje glasi:

»Kako je moguće da pojedini bivši djelatnici MUP-a Tuzlanske županije po više od 24 mjeseca čekaju na sticanje prava na starosnu mirovinu po Zakonu o mirovinskom osiguranju? Koji je najveći period čekanja na isplatu prve mirovine? Imajući u vidu prava i načela starosne mirovine definirane Zakonom, a s obzirom na period čekanja, koje egzistencijalne životne mogućnosti imaju na raspolaganju osiguranici u periodu od zadnjeg dana staža pa do priznavanja prava na starosnu mirovinu?«

Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao javna ustanova, u svom nadležnom postupanju, između ostalih, primjenjuje i Zakon o upravnom postupku Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj: 2/98 i 48/99).

Kao što Vam je poznato, Zakonom o upravnom postupku i to odredbom člana 216. propisano je kad se postupak pokreće povodom zahtjeva stranke, odnosno po službenoj dužnosti ako je to u interesu stranke, a prije donošenja rješenja nije potrebno provoditi poseban ispitni postupak, niti postoje drugi razlozi zbog kojih se ne može donijeti rješenje bez odgode (rješavanje prethodnog pitanja i dr.), nadležni organ je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci što prije, a najkasnije u roku od 30 dana računajući od dana predaje urednog zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako posebnim propisom nije određen kraći rok.

U ostalim slučajevima kad se postupak pokreće povodom zahtjeva stranke, odnosno po službenoj dužnosti, ako je to u interesu stranke, nadležni organ je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci najkasnije u roku od 60 dana, ako posebnim propisom nije određen kraći rok.

Odredbom člana 15. istog zakona propisano je organ koji vodi postupak starat će se da neznanje i neukost stranke i drugih osoba koje učestvuju u postupku ne bude na štetu prava koja im po zakonu pripadaju.

Odredbom člana 95. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj: 13/18, 90/21 i 19/22) propisano je da je u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i u postupku utvrđivanja penzijskog staža, nosilac osiguranja obavezan da osiguranicima i korisnicima prava pruža stručnu pomoć.

Naprijed navedene odredbe Zakona Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje striktno primjenjuje u provođenju upravnih postupaka i donošenju odluka iz svoje nadležnosti.

Međutim, nadležne službe ovog Zavoda u postupku donošenja rješenja o ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, vrlo često, nailaze na sporne situacije koji nisu u nadležnosti ovog Zavoda, a bez čijeg prethodnog rješavanja nije moguće odlučiti o ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao što su neuplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osigurane za periode osiguranja, pogrešno evidentirani podaci o stažu osiguranja od strane poslodavaca, nedostavljanje potrebne dokumentacije od strane osiguranika i slično.

U tim situacijama službenici zavoda koji zaprimaju zahtjeve osiguranika, kao i voditelji upravnog postupka odmah-bez odlaganja obavještavaju podnosioca zahtjeva o potrebi poduzimanja potrebnih aktivnosti kako bi se zakonske obaveze izmirile (nedostajući doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje), te kako bi se neophodni podaci uredno i pravilno evidentirali u bazi podataka Matične evidencije ovog Zavoda, a sve u cilju donošenja pravilnog i zakonitog rješenja.

U takvim situacijama, nadležna služba Zavoda nije u mogućnosti donijeti rješenje u zakonom propisanom roku, dok se ne rješi prethodno pitanje, koji nije u nadležnosti Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Napominjemo, da stručne službe Zavoda, shodno citiranim zakonskim odredbama, osiguranicima pružaju svu potrebno pravnu pomoć kako bi se blagovremeno otklonile sve smetnje za okončanje upravnog postupka.

Osim toga, ističemo da je po zahtjevima koji se odnose na priznavanje prava iz invalidskog osiguranja, prethodno potrebno pribaviti nalaz, ocjenu i mišljenje stručnog organa medicinskog vještačenja, što također utiče i na samo trajanje upravnog postupka.

Pojašnjenja radi, nakon što stručni organ medicinskog vještačenja izvrši ocjenu radne sposobnosti osiguranika i ovom Zavodu dostavi nalaz, ocjenu i mišljenje, nadležna služba Zavoda donosi rješenje u skladu sa zakonom.

Također, važno je istaknuti i da je u predmetima u kojima su osiguranici pored penzijskog staža ostvarenog u Bosni i Hercegovini, ostvarili i staž u drugim državama (evidentiran kod inostranih nosioca osiguranja), potrebno u skladu sa međunarodnim ugovorima pribaviti sve neophodne podatke i dokumentaciju od strane inostranih nosioca osiguranja, a što utiče na trajanje upravnog postupka.

Ističemo da nadležne službe u svim predmetima, u kojima za okončanje upravnog postupka nije potrebno rješiti prethodno pitanje, koje je od uticaja na donošenje pravilne i zakonite odluke, odluke u donosi u zakonom propisanom roku.

Na kraju ističemo da nam je poznat problem sa kojim se susreću pripadnici MUP-a Tuzlanskog kantona, a radi se o pogrešnom utvrđivanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem izvršenim od strane kadrovske službe istog MUP-a. Naime, podaci o stažu osiguranja koji se evidentira na M4 obrascima i MIP obrascima i kao takav dostavlja FZ PIO/MIO i Poreznoj upravi Federacije BiH, nije istovjetan podatku o stažu koji utvrđuje kadrovska služba MUP-a TK-a prilikom donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa policijskih službenika.

Pojašnjenja radi, odredbom člana 101. stav (2) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj: 13/18, 90/21 i 19/22) propisano je da o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja nosilac osiguranja rješava na osnovu podataka unesenih u matičnu evidenciju.

S tim u vezi, ističemo da podaci o stažu osiguranja koji su evidentirani u Matičnu evidenciju ovog Zavoda i koje ovaj Zavod zaprima od strane MUP-a TK i Porezne uprave Federacije BiH, nisu istovjetni sa podacima koje utvrđuje MUP TK-a rješenjem o prestanku radnog odnosa, iz kojeg razloga nadležne službe ovog Zavoda u upravnom postupku priznavanja prava, u određenim slučajevima utvrde kraće trajanje ukupnog staža osiguranika, u odnosu na trajanje koje je utvrdi MUP TK u rješenju o prestanku radnog odnosa.

Nakon što nadležna služba ovog Zavoda pravilno utvrdi ukupan penzijski staž osiguranika, trajanje istog nije dovoljno za ostvarivanje prava na starosnu penziju u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

(Npr. MUP TK-a rješenjem o prestanku radnog odnosa policijskog službenika utvrdi da radni odnos prestaje zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju, a stručna služba FZ PIO/MIO u upravnom postupku priznavanja prava na starosnu penziju utvrdi ukupan staž u trajanju koje nije dovoljno za ostvarivanje prava po odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju)

Nadležna Kantonalna administrativna služba ovog Zavoda u Tuzli, o naprijed navedenom je upoznala i obavijestila nadležne službe MUP-a TK-a, te sa istim obavila više sastanaka u vezi sa naprijed navedenim, nakon čega smo obavješteni da su od strane MUP-a TK-a odmah poduzete aktivnosti i radnje u cilju pravilne evidencije staža osiguranja sa uvećanim trajanjem za policijske službenike MUP-a TK. Nakon što MUP TK-a u saradnji sa FZ PIO/MIO i Poreznom upravom FBiH, ažurira podatke o stažu osiguranja sa uvećanim trajanjem za podnoscice zahtjeva za ostvarivanje prava iz PIO/MIO i isti podaci budu dostavljeni ovom Zavodu na dalje korištenje, nadležna služba Zavoda će odmah-bez odlaganja donijeti rješenja o priznavanju prava na starosnu penziju.

Dakle, naprijed navedeno predstavlja prethodno pitanje, a bez čijeg rješavanja u konkretnim slučajevima nije moguće donijeti pozitivno rješenje o priznavanju prava na starosnu penziju.

U predmetu Marković Ilije, rođenog 19.08.1971. godine, prvostepeni organ ovog Zavoda donio rješenje, broj: FZ6/1-1-31-1-97607-6/21 od 01.02.2023. godine, kojim je odbijen zahtjev istog za priznavanje prava na srazmjeru starosnu penzijum uz obrazloženje da nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje prava iz člana 40. i 144. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Nezadovoljan navedenom odlukom imenovani je izjavio žalbu, koja je odbijena rješenjem drugostepenog organa ovog Zavoda, broj: FZ3/8/1-31-1-261-2/23 od 13.09.2023. godine.

Protiv drugostepenog organa ovog Zavoda imenovani je tužbom pokrenuo upravni spor, te se predmet trenutno nalati u Kantonlanom sudu u Tuzli, odnosno postupak po tužbi još uvijek nije okončan.

S tim u vezi ističemo, da su nadležne službe MUP-a TK-a obavještene o situaciji u predmetu Marković Ilije, te da iste u saradnji sa FZ PIO/MIO i Poreznom upravom FBiH poduzimaju aktivnosti u cilju otklanjanja smetnji za priznavanje prava imenovanom na srazmjeru starosnu penziju.

Napominjemo, da Vam nadležne službe ovog Zavoda i ubuduće stoje na raspolaganju u pružanju potrebne stručne pomoći u rješavanju spornih pitanja iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja.

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. Vlada Federacije BiH
Broj: 03-04-1406/2023
3. Federalno ministarstvo rada
i socijalne politike
Broj: 04-02/2-3736/23 ID
4. a/a.

